

Пролог

Вона побачила їх, коли прогулювалася лісом перед вечірнім чаєм. Ішла дуже тихо, хоч і не старалася — м'яка підстилка з торішнього листя та підгнилих рослин стишувала кожен крок. Густий високий ліс також, здавалось, поглинав усі звуки. Там і тут крізь тісно сплетене гілля сонце кидало сліпучо-білі жмути світла на темряву внизу.

Міс Сімпсон входила й виходила з цих сяйливих променів, удивляючись у землю. Вона шукала надбородник безлистий. Першу таку орхідею вони з подругою Люсі Беллрінгер знайшли ще молодими жінками п'ятдесят років тому. Пройшло сім років, поки рослина з'явилась знову. Люсі помітила квітку першою та пірнула в підлісок з тріумфальним вигуком.

Із того дня почалася їхня вдавана ворожнеча. Щороку подруги іноді разом, а іноді поодиноці вирушали в путь, прагнучи знайти новий екземпляр. З великими надіями, гострим поглядом та блокнотами з олівчиками наготові вони прошукували тьмяні букові ліси. Перша, хто знаходила рослину, влаштовувала переможеній вишукане чаювання як такий собі утішний приз. Орхідея розквітала рідко та, через складну систему кореневищ, не завжди двічі на тому самому місці. За останні п'ять років подруги починали пошук все раніше й раніше. Кожна знала, що інша так робить, але жодна про це не згадувала.

Дійсно, подумала міс Сімпсон, обережно розсуваючи своїм ціпком кущик дзвіночків, ще пару років у такому темпі, і ми будемо виходити, коли ще сніг лежить.

Але якщо в цьому світі є хоч якась справедливість (а міс Сімпсон у це вірила), тоді 1987-й мав бути виграшним роком для неї. Люсі перемогла у 1969-му та 1978-му, але цього річ...

Міс Сімпсон стиснула майже безбарвні губи. На ній була вицвіла бавовняна сукня у квіточку, розтягнуті білі гладкі панчохи та дещо завеликі кросівки з зеленими плямами, а на голові — старий крилатий солом'яний капелюх з відкинутою назад сіткою від бджіл. У руках жінка тримала лупу та загострену паличку з червоною стрічкою на кінці. Вона пройшла майже третину невеличкого ліска і тепер пробиралася до самого його серця. Між цвітіннями легко могло пройти десять років, але зима видалась сирогою та холодною, а весна — дуже вогкою, і це були сприятливі знаки. І було щось таке у повітрі сьогодні...

Міс Сімпсон стояла незрушно, глибоко дихаючи. Учора ввечері пройшов невеличкий дощ, збагативши тепле вологе повітря різким ароматом квітів і зеленого листя з ноткою солодкавого тління.

Вона наблизилася до величезного дуба, до стовбура якого міцно причепилися коростяві парасольки деревних грибів. Поруч ріс пишний кущик чемерника. Жінка обійшла дерево, пильно вдивляючись у землю.

І ось вони. Майже сховані під клаптями перегнилого листя, коричневими й м'якими, як шоколадна стружка. Міс Сімпсон обережно відсунула ці рештки — кілька потривожених комах кинулися врозтіч. Квіти мерехтіли у напівтемряві, мов світилися зсередини. Це була цікава рослина: надзвичайно гарна, з лимонної чашечки крилами метелика визирали пелюстки, світло-пісочні у делікатну цяточку, без жодного сліду зелені. Листя вона не мала, і навіть пістряве стебло було темно-рожевим. Міс Сімпсон присіла навпочіпки і встромила паличку в землю. Стрічка понуро повисла в недвижному повітрі. Жінка нахилилася ближче, пенсне сповзло на кінчик великого кістлявого носа. Вона обережно

перерахувала квітки. Їх було шість. Люсі знаходила лише чотири. Подвійний тріумф!

Міс Сімпсон підвелася в повному захваті. Вона обхопила себе руками, ледь не танцюючи. А дулю тобі, Люсі Беллрінгер, подумала жінка. Дулю і ще дулю. Але жінка не дозволила почуттю тріумфу затриматися надовго. Наступною важливою справою було чаювання. Минулого разу, коли Люсі вийшла з кімнати, щоб освіжити чай, вона зробила нотатки. Міс Сімпсон вирішила (не бажаючи, втім, показатися претензійною) подвоїти вибір сендвічів, запропонувати чотири види тістечок і завершити домашнім полуничним сорбетом. У коморі стояла велика миска майже перезрілих полуниць. Міс Сімпсон застигла, занурена у блаженне передчуття. Вона бачила перед собою інкрустований пізньобароковий столик часів королеви Анни, накритий мереживною серветкою двоюрідної бабусі Ребекки та заставлений делікатесами.

Фініково-банановий хліб, булочки «Саллі Ланн», аж чорні від фруктів, тарт із франжипаном, пряний пиріг і мигдалеве печиво, лимонний курд і бісквіт зі свіжими вершками, імбирні й апельсинові хрусткі колечка. А перед морозивом — смажені пальчики з анчоусами й лестерським сиром.

Почувся якийсь шум. У людей часто виникає ілюзія, думала міс Сімпсон, що в серці лісу тихо. Зовсім ні. Але ці звуки настільки рідні своєму оточенню, що радше підкреслюють тишу, ніж порушують її: рух маленьких тварин, шурхіт листя і рясні пташині трелі. Але цей шум був чужим. Міс Сімпсон стояла недвижно і слухала.

Скидалося на уривчасте, важке дихання, і на мить жінка подумала, що це якась велика тварина потрапила у капкан. Проте далі дихання перервали дивні схлипи та стогони, вже напевно людські.

Вона завагалася. Листя було таке густе, що годі зрозуміти, звідки доносилися звуки. Здавалося, вони м'ячем відштовхуються від зелені навколо. Міс Сімпсон переступила через кущик

папороті й знову прислухалась. Так, точно з цієї сторони. Вона рушила навшпиньки, наче наперед знаючи: те, що ось-ось відкриється, мало б назавжди лишитися таємницею лісу.

Жінка була вже зовсім близько до джерела неспокою. Від шуму відділяло щільне сплетіння гілок і листя. Вона нерухомо стояла за цим екраном, а потім, дуже обережно, розсунула дві гілки та зазирнула в отвір. І ледь стримала вигук переляканого здивування, готовий зірватися з губ.

Міс Сімпсон була старою дівою. Багато в чому її освіта була дещо схематична. У дитинстві в неї була гувернантка, яка червоніла й затиналася упродовж усіх «природничих» уроків. Побіжно торкнувшись пташок і бджілок, учителька залишила людську природу наодинці з самою собою. Проте міс Сімпсон була переконана, що тільки по-справжньому розвинений розум може дати стимул і розраду, необхідні для довгого і щасливого життя, і свого часу рішуче роздивлялася великі твори мистецтва в Італії, Франції та Відні. І тому одразу зрозуміла, що відбувається перед нею. Сплетені оголені руки та ноги (у реальному житті здавалося, що їх було більше, ніж дві пари) виблискували перламутром, як кінцівки Купідона і Психеї. Чоловік намотав волосся жінки на пальці та жорстоко тягнув її голову назад, укриваючи плечі та груди поцілунками. Тож міс Сімпсон побачила обличчя жінки першим. Уже досить шокує. Але коли та відіпхнула коханця та, сміючись, залізла на нього зверху...

Міс Сімпсон кліпнула очима, і ще раз. Хто б тільки міг подумати? Вона обережно здвинула розсунуті гілки та, затримавши подих, делікатно їх відпустила. Постояла кілька хвилин у роздумах, що робити далі. Розум переповнювали протилежні думки й емоції. Шок, великий сором, огида і ледь помітний спалах захвату, одразу ж рішуче придушений. Здавалося, наче хтось дав їй у руки заведену бомбу. Через силу обставин і завдяки природному таланту акуратно уникнувши всього безладу і плутанини приглядання,

залицянь, одруження та подальшого схрещення зброї, міс Сімпсон почувалася абсолютно нездатною впоратися з цим.

Пуританське обурення зачепилося за краєчок її свідомості. Цикання майже зірвалося з вуст. Це ж треба, посеред лісу. Коли в кожного з них є цілком собі нормальний дім, куди можна піти. Вони зіпсували день, який мав стати насправді чудовим.

Тепер треба забратися звідси так само тихо, як підійшла. Міс Сімпсон уважно роздивилася землю. Треба, щоб жоден прутик не хруснув. І чим швидше, тим краще. Судячи з усього, що вона знала, вони могли вже наближатися до... е-е... чого б там люди не наближались.

І тоді жінка скрикнула. Дивний і страшний був крик, і пташка вилетіла з кущів прямо в обличчя міс Сімпсон. Та теж скрикнула і, згоряючи від сорому й жаху, що її викриють, повернулася й побігла. Кілька секунд по тому вона перечепилася через корінь дерева. Міс Сімпсон важко впала на землю, але паніка притлумила будь-яке відчуття болю. Вона підвелася та побігла далі. Ззаду донісся глухий шурхіт — напевно, вони підвелися та відсунули гілки подивитися, що сталось. Вони впізнають її. Мусять. Вона була лише в кількох метрах. Вони ж не переслідуватимуть її голими?

Її вісімдесятилітні ноги мусили відповідати викликам, з якими вже роками не стикались. Злітаючи позаду жінки, наче веснянкуваті палиці, під дивними кутами, вони за неімовірно короткий час винесли її на край лісу. Там міс Сімпсон сперлася об дерево та хвилин п'ять вслухалася і відхекувалася, тримаючи руку на пласкій змученій груді. А потім повільно пішла додому.

Пізніше ввечері жінка сиділа біля вікна, дивлячись на сад у присмерку. Вона ширше прочинила стулку та вдихала пахощі квітучого тютюну та матіоли, посаджених прямо попід вікном. На краю газону виднілася ледь помітна блідо-біла, майже блакитна у сутінках, пляма вуликів.

Міс Сімпсон сиділа так майже три години відтоді, як прийшла додому — не в змозі поїсти, все більш і більш відчуваючи біль у гомілці та все менш і менш розуміючи, що робити далі. Усе тепер змінилося. Вони знали, що вона знала. І це не змінити. А хотілося б. Вона все віддала б, щоби перенестися у вчора. Марнославство завело її в цю плутанину. Бажання похизуватися над подругою, бажання перемогти. Катюзі по заслугі. Міс Сімпсон зітхнула. Усі докори ніяк не допоможуть.

Жінка подумала, чи вони не прийдуть за нею, і похолоділа. Вона уявила собі жахливу розмову трьох сторін. Огидний сором. Чи, може, вони не засоромляться? Такі пустощі просто неба свідчили про неабияку зухвалу самовпевненість. Можливо, треба взяти ініціативу у свої руки й звернутися до них. Запевнити, що зберігатиме тишу. Бридлива душа міс Сімпсон жахнулася цієї ідеї. Здаватиметься, наче вона змушує їх до подальших зв'язків, яких ті, може, й не хочуть. Як дивно, подумала жінка, коли тобі раптом впадає в руки нова приголомшлива інформація про двох людей, яких вважав добре знайомими. Вона змінює, майже перекреслює всі попередні уявлення про них.

Міс Сімпсон трішки посунулася, зціпивши зуби від болю в забитій нозі. Тужливо пригадала знахідку орхідеї та як весело було б влаштувати святочне чаювання. Тепер вона ніколи не зможе розказати про це Люсі. Усе здавалося брудним і спаплюженим. Жінка підвелася зі стільця біля вікна, пройшла крізь кухню та ввійшла до запашної тиші саду. У кількох кроках готувалася зацвісти її улюблена роза сорту «Папа Меян». Тогоріч пуп'янки поточила борошниста роса, але цього року все було гаразд, і кілька виблискуючих темних голівок натякали на прийдешню пишноту. Одна з них ось-ось мала б повністю розкритися на ранок.

Міс Сімпсон знову зітхнула та повернулася на кухню зробити какао. Зняла з гачка на одній з балок бездоганно чистий

ківш і налила молока. Ніколи ще так гостро не відчувалася правдивість вислову «Поділене лихо — пів лиха». Але вона прожила в невеличкому селі достатньо довго, щоб зрозуміти: побачене ні з ким не можна обговорити безпечно, навіть із дорогою Люсі, яка, хоч і не була язикатою, але не мала жодного уявлення про скритність. Навіть із тими, хто зазвичай вважався за довірених осіб, як-то адвокат міс Сімпсон (зараз у відпустці в португальському Алгарве) чи, звісно, вікарій. Він був страшним пліткарем, особливо після щомісячних зустрічей клубу любителів вина.

Міс Сімпсон взяла переливчате ребристе горнятко і тарілочку (вона ніяк не могла при звичаїтис до сучасної моди на величезні кухлі), всипала чубату чайну ложку какао, додала трішки цукру та дрібку кориці. Можна було б розповісти небожу, який безпечно живе в Австралії, але від однієї думки про необхідність писати про всю ситуацію трохи нудило. Молоко спінилося над обідком ковша, і жінка перелила його до горнятка, постійно помішуючи.

Сидячи у масивному кріслі з високою спинкою та підлокітниками, Міс Сімпсон зробила невеличкий ковток какао. Якщо нікому не можна довіритись, напевно ж є організації, до яких можна звертатися в подібних випадках? Міс Сімпсон ніколи не бракувало друзів, і вона відшукала в пам'яті назву спільноти, яка допомагала самотнім. Вона була певна, що бачила такий постер десь у кабінетах, куди заходила сперечатися про відрахування з пенсії. Чоловік, що тримає телефон і слухає. І назва, яка вразила її тоді якоюсь біблійністю. У довідці мають знати. На щастя, тепер усе автоматично: нічого не пройшло б повз місис Бідл зі старого поштового відділення.

Дівчина одразу ж зрозуміла, що міс Сімпсон мала на увазі, та з'єднала з «Самаритянами». Голос на тому кінці слухавки був якнайбільш заспокійливим. Можливо, трішки замолодий, але сердечний, він звучав щиро зацікавленим. І, що